

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na bakalářskou práci

Autor: Andrea Jirků

Titul (česky/německy – anglicky):

Kritische Analyse des Romans *Nebe pod Berlínem* von Jaroslav Rudiš

Critical Analysis of the translation of Jaroslav Rudiš's Novel *Nebe pod Berlínem*

Oponent: Mgr. Marie Krappmann PhD.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové známce	hodnocení
Téma:	5%	1
Metodologie:	20%	1,5
Vytvoření korpusu a jeho analý	20%	1,5
Použití odborné literatury:	20%	1
Struktura a forma:	20%	1,5
Bibliografický aparát:	15%	1
Celková známka před obhajobou:		1,3

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

- 1.** Beschreiben Sie die Funktionen der Germanismen in dem analysierten literarischen Text und erwägen Sie die Möglichkeiten ihrer adäquaten Übersetzung ins Deutsche.
- 2.** Betrachten Sie die drei Grundtypen – textbetonte, inhaltsbetonte und appellbetonte Texte – in Bezug auf die von Jakobson beschriebenen Funktionen der Sprache.
- 3.** Definieren Sie den Begriff „Interferenz“. Sind Sie bei der Analyse auf irgendwelche Interferenzen gestoßen?

Cítí-li konzultant či oponent potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, necht' tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Předložená diplomová práce se zaměřuje na srovnání českého originálu J. Rudiše *Nebe pod Berlínem* s německým překladem od Evy Profousové, což ovšem z názvu práce – alespoň německého – nevyplývá. Práce je velmi explicitně rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. V rámci teoretické části by bylo možné uvažovat nad relevancí určitých kapitol. I přes krátké zdůvodnění není např. úplně zřejmé, proč je začleněna kapitola „Preise für Übersetzer“, která sestává pouze z výčtu jednotlivých cen. S vlastním tématem práce souvisí jen velmi volně. Celkově je ale teoretická část vypracována svědomitě, autorka se očividně velmi dobře orientuje v sekundární literatuře k tématu kritiky překladu. Je otázkou, zda bylo nutné takřka dichotomické dělení na „teoretickou“ a „praktickou“ část, právě v případě tohoto tématu by snad bývalo lepší skloubit

teoretickou bázi s praktickou analýzou (k čemuž v podstatě v praktické části práce dochází).

„Praktickou“ část považuji za velmi zdařenou. Autorka vychází především ze studií Reißové a Barchudarowa, jejichž teze úspěšně aplikuje na praktickou analýzu vybraného textového korpusu. Rušivé jsou pouze občasná opakování, která jsou nejspíš způsobena snahou držet se plánovaného dělení analýzy na „top to bottom“ a „bottom to top“. V důsledku toho se některé příklady s takřka identickými komentáři objevují opakovaně (srov. str. 44, 45, 50). Velmi pečlivě je zpracováno téma vynechávek v překladu. Je skutečně překvapivé, jakým způsobem byl cílový text krácen. Možná, že by se v tomto případě nabízelo kontaktovat překladatelku a optat se jí na důvod tak intenzivních úprav. (Nepředpokládám, že by se u takového množství vynechaného textu jednalo o nepozornost.)

U hodnocení jednotlivých překladových možností hrála očividně velkou roli intuice, jelikož autorka v poznámkách k překladu konsekventně hodnotí v kategoriích „finde ich gelungen/ungelungen/originell“. To je v rámci hodnocení překladu určitě legitimní postup, přesto by - alespoň v některých případech - byly vhodné podrobnější komentáře. (Srov. namátkou str. 40 - „Anmerkung: Die Metaphern sind meiner Meinung nach adäquat übersetzt.“) Velmi zajímavé jsou postřehy k překladu germanismů a anglicismů. Autorka oprávněně předpokládá, že v případě textu, v němž je kladen důraz na formu (formbetonter Text), lze očekávat pokus o zprostředkování stylistických specifik, která jsou pomocí germanismů v češtině vyjádřena. V práci je na základě srovnání konstatováno, že germanismy jsou přeloženy nepříznačnými německými slovy. Naprosto souhlasím s autorkou, že tím text ztrácí určitou informační hodnotu, zároveň by ovšem bylo zajímavé zamyslet se nad tím, jaké možnosti překladatelka vlastně měla (zda se vůbec nějaké nabízely).

Jazykově je práce na dobré úrovni, objevují se pouze občasné chyby v předložkové rekcii (např. s. 17 - Die Titel, die sich in sehr hohen Verkaufszahlen auszeichnen), v užití členů (např. s. 18 - der Verleger des Rudiš's Buches), ve tvorbě pasivních konstrukcí (např. s. 40 - ..., weil damit die Personen direkt gemeint würden) a v užití idiomatických obrátů (např. s. 69 - vor Augen durchzuführen).

Celkově se jedná o pečlivě vypracovanou, přínosnou práci, která splňuje všechny požadavky kladené na výstup tohoto typu. Proto ji doporučuji k obhajobě.

Podpis oponenta (jen v tištěné verzi):